

מלחמת יריחו / פרק ו'

סיבת המלחמה

ויריחו סוגרת ומסוגרת - אין יוצא להילחם עם ישראל, יען יראו מפניהם. ואף א"א לבא לתוכה להילחם עליה, מפני היותה מבוצרת מאד, חומה גבוהה דלתיים ובריח. וכן אין איש שיראם את מבוא העיר, מחילות ומנהרות (המקשרות את העיר לחוץ בעתות חרום), כיון שאין יוצא ואין בא. ולכן בא דבר השם אל יהושע, על מלחמה זו שתהיה ניסית, כיון שא"א באופן אחר¹.

צורת המלחמה

כלי המלחמה - ההקפות, התקיעות והתרועה. וכלים אלה הינם כלי מלחמה עצומים ונוראים. וכשם שלא נשאל על האקמול כיצד ישפיע על כאב הראש, אלא נדע שהינו מעביר את הכאב. וכן על האנטיביוטיקה, לא נשאל כיצד תרפא את הדלקת ולא תועיל מאומה לרפא סכרת. כיון שנודע על ידי בעלי הנסיון - הרופאים, כי תרופה זו תעלה ארוכה לחולי זה. כך מודיע כעת השם יתברך ליהושע כי כלי מלחמה אלו ינצחו במלחמה.

והשופר, כבר נכירם כי ינצח לנו במלחמה על השטן המשטין בר"ה. כיצד הינו משפיע, זה מפלאי תמים דעים, וכבר דברו בזה חכמי הקבלה. אולם זאת נדע, כי השופר פועל. ומשבר את קטרוגו של השטן. ומביא ישועה ופדות, וגזירות טובות לעם ישראל.

כן נכיר את התקיעות והתרועות. כבר במדבר ביאר הקב"ה למשה, "וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאֲרָצְכֶם עַל הַצָּר הַצָּר אֶתְכֶם, וְהִרְעַתְם בְּחִצְצֹרֹת וְנִזְפָּרְתֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶם מֵאִיְבֵיכֶם. וּבְיוֹם שִׁמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשְׁכֶם וּתְקַעְתֶּם בְּחִצְצֹרֹת עַל עֲלֵתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם". ונלמד מזה, כי בזמן מלחמה באה התרועה לעורר את לב העם, ועל ידי כך להושע מהאויבים. ובזמן שמחה, בזמן של קרבת א-לוקים, תבא התקיעה שהיא קול פשוט, ותהיה לזיכרון.

וכן ההקפות, נכירם עוד מסוכות. ומשמחת תורה. והן נדע כי בסוכות נדונים על המים. ועל ידי ההקפות עם ארבעת המינים מעבירים טללים רעים. ואיך פועלים ההקפות? וכיצד ישפיעו התקיעות והתרועות? זאת לא נדע. רק נדע כי יפעלו.

¹ פסוק זה שייך לפרק הקודם ולפרשה הקודמת, בענין התגלות המלאך אל יהושע. ופירושו: סיבת הנבואה, מפני היותה סגורה ומבוצרת.

ולכן נצטוו יהושע להקיף את יריחו שבעת ימים. בכל יום פעם אחת. והחלוץ ילכו לפני הארון. שבת גד ושבת ראובן יעברו חלוצים, כשם שנשבעו למשה. שהרי נשבעו לו שיצאו חלוצים למלחמה. וכעת המלחמה. ואחר החלוץ הארון. כי הארון ילך בראש לתור להם מנוחה, כשם שראינו לעיל במעבר הירדן, אלא ששבעה כהנים נושאים שבעה שופרות ילכו לפניו לתקוע. ושאר אנשי המלחמה אחרי הארון. ושבת דן, הוא מאסף לכל המחנות.

והכהנים יתקעו בחצוצרות. יתקעו, סימן לשמחה בישועתו של הקב"ה. וביום השביעי יקיפו שבעה פעמים. ולאחר ההקפה השביעית, מגיע זמנה של המלחמה. ואז יבא זמנה של התרועה, תרועת המלחמה. והמלחמה תהיה ניסית. ונפלה חומת העיר תחתיה. תשקע, ותיבלע באדמה. ולאחר מכן יבא תפקידם של ישראל, ועלו כל העם איש כנגדו.

מהלך המלחמה

ויהושע מצוה את הכהנים. ומצוה את העם. מצוה את החלוץ והמאסף. ובעוד הוא מצוה את העם כבר החלו הכהנים לתקוע לפני הארון, ומיד באו החלוץ ללכת לפניו, והמאסף לאחריהם. שהרי בעוד יהושע ביריחו באה אליו נבואה זו. בעודם ליד יריחו, ומחשבים היאך יכבשוה, מצוה אותם יהושע. וע"כ לא היה להם להתמהמה, ולא ללכת ליריחו כבר היו במקום. ומיד הקיפו. ובאו ולנו בגלגל. וביום השני. ובשאר חמשת הימים, השכימו העם בבקר, לילך למלחמה על יריחו. לילך להקיף את יריחו כדבר השם. וכבר בהליכתם בדרך מהגלגל ליריחו, תקעו הכהנים הלוחך ותוקע בשופרות. והקיפו את העיר ושבנו ולנו בגלגל. וביום השביעי השכימו כבר מעלות השחר. השכימו, שהרי יש עליהם לסוב את העיר שבעה פעמים. להקיף את העיר ולכבשה.

ולאחר שסיימו את הקפותיהם, ותקעו הכהנים את תקיעותיהם, צוה עליהם יהושע, כי באה עת התרועה. ומלחמתם קודש היא. וביום השבת שאף הוא קודש. ומלחמה ראשונה היא, וכל ראשון קודש הוא. וע"כ העיר תהיה חרם, הקדש להשם. ואף הזהירם ברמז שלא יחיו כל נשמה, מלבד רחב הזונה, שהרי הביעה את נכונותה להתגייר. ולאחמ"כ בעת המלחמה, מצוה יהושע את המרגלים, להציל את רחב ובני ביתה.

ואכן מריע העם תרועה, בשמוע את קול השופר. מריע בשופרות, וחומת העיר נופלת, תחתיה. נבלעת. שהרי חומת יריחו גובהה שוה לרוחבה. ואילו היתה נופלת על צידה, היתה גבוהה כמקודם, ושוב לא היו יכולים ליכנס לעיר. והעם עלו איש נגדו. ופירושו: שאילו היו נכנסים דרך שער העיר, היה כל אחד הולך לכיוון אחר לפי סדר

המלחמה. ועתה כיון שהיו מסביב לעיר, אם כן כשירצה כל לוחם ליכנס לעיר, ילך ניכחו. וחייב ללכת ישר. ויחד עם כל הלוחמים בשוה. שלא יפרץ מעגל הלוחמים, כדי שלא יוכל איש מאנשי העיר להמלט על נפשו. וכך היה. ישראל החרימו את כל אשר בעיר. אנשים ובהמות המיתו. והמרגלים הזדרזו כפי צויו של יהושע, ויצילו את רחב. הצילוה ויוציאוה ויניחוה מחוץ לעיר, עד שתתגייר. ואף דאגו לה למים ומזון, להחיות את נפשה. ולאחר המלחמה, השביע יהושע, וקילל את אשר יקום ויבנה את יריחו. כי יריחו חרם להשם, והיתה תל עולם. ואשר יבנה אותה, בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה.

1. הצווי על מלחמת יריחו.

הזמן: למחרת שביעי של פסח. יום ראשון בשבוע.

המקום: תחום העיר יריחו.

תוכן הדברים: ששה ימים יקיפו את העיר פעם אחת, הכהנים ישאו את הארון, והעם אחריו, והכהנים יתקעו בשופרות. וביום השביעי יקיפו שבע פעמים, והכהנים יתקעו, ולאחר ההקפה השביעית העם יריעו, ונפלה חומת העיר.

2. צורת המלחמה בפועל.

הזמן: כל שבעת הימים לאחר פסח. כ"ב - כ"ח ניסן.

המקום: הגלגל ויריחו.

תוכן הדברים: ביום הראשון היו כבר ביריחו, החלוץ עבר לפני הארון, (בני גד ובני ראובן), הכהנים נשאו את הארון ותקעו, וכל העם לאחריהם.

שאר חמשת הימים, לנו במחנה בגלגל, וכבר מהגלגל הלכו הכהנים ותקעו בחצוצרות, והחלוץ לפניהם. ביום השביעי, שבת, השכימו בבקר, (כי עליהם להקיף שבעה פעמים ולהרוג את יושבי העיר), הקיפו שבעה פעמים, ותקעו הכהנים, והעם הריעו (בשופרות), לבסוף ע"פ צווי יהושע. החומה נפלה תחתיה, (פירוש נבלעה באדמה, כיון שרחבה היה שווה לגובהה, ואילו היתה נופלת על צידה, לא היה מועיל כלום), והעם עלו מאיש נגדו. כלומר היו מסביב לעיר, והתקדמו פנימה במעגל, שלא יוכל איש להימלט.

3. העיר חרם.

הזמן: לאחר סיום ההקפה השביעית. ואחר סיום המלחמה על יריחו.

תוכן הדברים: יהושע הקדיש את כל העיר יריחו לשמים, לשם ה'.

וע"כ כל שללה קודש לה' - והזהירם לאחר סיום ההקפה השביעית, לפני שהריעו העם.

וכן ארור האיש אשר יבנה את יריחו, וימותו כל בניו, מהבכור עד הצעיר, - וזה השביעם לאחר סיום המלחמה על יריחו.

4. הצלת רחב.

תוכן הדברים: א. אמר להם יהושע לעם, שיחרימו את כל העיר פרט לרחב. ולמרגלים ציוה ללכת להצילה.

ב. אחר נפילת החומה, הלכו המרגלים ויוציאו את רחב ומשפחתה מחוץ למחנה.

ג. לאחר שהתגירה כדת וכדין, הושיבוה בקרב ישראל. וקיבלו חז"ל שנשאה יהושע.